

MELDPUNT VOOR EEN EERLIJKE CONCURRENTIE

Jaarverslag
2021

INHOUD

Voorwoord	4
Inleiding: COVID-19 en functionaliteiten van het Meldpunt	6
Formulier: maatregelen coronavirus.....	7
Rol van het Meldpunt in de uitbouw van strategie en beleid.....	9
Rol van het Meldpunt in de strijd tegen grensoverschrijdende fraude.....	11
Het Meldpunt binnen de SIOD.....	12
Opzet.....	14
Nieuwe formulieren.....	15
Beschikbare formulieren voor burgers, ondernemingen en professionele gebruikers.....	16
Meldingen door professionele gebruikers	18
Aangesloten professionele gebruikers.....	18
Sectoren bij meldingen door professionele gebruikers.....	19
Ontvangen meldingen door burgers en ondernemingen	20
Meldingen door burgers en ondernemingen.....	20
Sectoren bij meldingen door burgers en ondernemingen.....	24
Aantal verzendingen aan de diverse inspectiediensten.....	30
Weergave ontvangen en weerhouden meldingen per trimester.....	33
Feedback door de inspectiediensten	35
Registratie van de (financiële) resultaten.....	35
Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten (TSW) van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.....	36
Algemene Directie Toezicht op het Welzijn op het Werk (TWW) van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.....	37
Inspectie van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ).....	38
Centrale controledienst van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA).....	39
Dienst voor Administratieve Controle (DAC) van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV).....	40
Rijksinstituut voor Sociale Zekerheid der Zelfstandigen (RSVZ).....	41
Tax Audit & Compliance Management (TACM) van de FOD Financiën.....	42
Globaal overzicht financiële resultaten 2021.....	43
Globaal overzicht financiële resultaten sinds de start van het Meldpunt op 5 oktober 2015 tot en met 31 december 2021.....	44
Directie van de Administratieve Geldboeten	45
De administratieve geldboete.....	45
Procedure.....	45
Sanctieniveaus en bedragen.....	46
Resultaten TSW, TWW en RVA.....	47
Verdere evolutie	49
Ontwikkeling backoffice systeem gestart in 2021.....	49
Automatische scripts.....	49
Optimalisatie gegevensuitwisseling met het SIOD kenniscentrum.....	50

VOORWOORD

In 2022 bestaat het Meldpunt voor een Eerlijke Concurrentie zeven jaar. In die tijd heeft het Meldpunt bewezen een belangrijke en onmisbare tool in de strijd tegen de sociale fraude te zijn. Bijzondere aandacht wordt hierbij besteed aan de bescherming van de werknemers en de bonafide ondernemers tegen oneerlijke concurrentie en dit op diverse domeinen.

In de loop van 2021 ontving het Meldpunt 9.125 meldingen, wat het totaal sinds de start in oktober 2015 op 53.564 brengt. De totale opbrengst over de gehele duur komt neer op bijna 47 miljoen Euro.

Net zoals in 2020 werd onze maatschappij in 2021 met COVID-19 geconfronteerd en bood het Meldpunt de mogelijkheid om meldingen rond de verplichte preventiemaatregelen, tijdelijke werkloosheid en overbruggingsrecht en de sluiting van niet-essentiële diensten in te dienen. De dienst ontving in 2021 nog steeds 1.890 COVID-meldingen, waarbij werd aangetoond dat het Meldpunt in crisissituaties ad hoc kan reageren.

De impact op het normaal functioneren van de maatschappij uit zich tevens in een afname van het aantal meldingen rond sociale dumping (-48% tegenover het gemiddelde van 2018 en 2019, de jaren voor de pandemie), loon- en arbeid (-37%) en kinderbijslag (-31%).

In 2022 zullen nieuwe fraudefenomenen, uit analyse van de binnenkomende meldingen of in opdracht van de beleidscellen, binnen de online applicatie van het Meldpunt via nieuwe formulieren worden uitgewerkt en ten behoeve van burgers, ondernemingen en professionele gebruikers ter beschikking worden gesteld.

In deze zin zal het Meldpunt met niet minder dan drie fraudefenomenen worden uitgebreid, meer bepaald rond:

- ◆ Arbeidsgerelateerde discriminatie: voor meldingen van discriminatie in de werksfeer, tijdens de aanwerving, in de uitvoering van de arbeidsrelatie of bij de beëindiging ervan;
- ◆ Economische uitbuiting en mensenhandel: bij ernstige schendingen van de arbeids- en sociale rechten (bv.: door het betalen van heel lage lonen, lange werktijden, gevaarlijke en ongezonde arbeidsomstandigheden, slechte huisvesting, etc), vaak in combinatie met fysiek en/of psychologisch geweld of bedreigingen. Dit met als doel om deze personen op economisch vlak uit te buiten en er zo een (financieel) voordeel mee te verkrijgen;
- ◆ Welzijn op het werk: in het geval van meldingen rond onveilige en ongezonde werkomstandigheden, asbest(verwijdering) en psychosociale risico's (pesterijen, geweld, etc);

Uit dit jaarverslag van de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst blijkt opnieuw dat het Meldpunt, als instrument in continue expansie, zijn doelstellingen jaar na jaar overtreft.

Pierre-Yves Dermagne

Vice-eersteminister en minister van Economie en Werk

Frank Vandenbroucke

Vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

David Clarinval

Minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing

01 INLEIDING: COVID-19 EN FUNCTIONALITEITEN VAN HET MELDPUNT

Net als in 2020 heeft de COVID-19-pandemie een grote impact gehad op de werking en de opdrachten van de SIOD en de sociale inspectiediensten. Het volledige rapport COVID-19- voor 2021 is beschikbaar op de website van de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (SIOD)¹.

Net zoals in 2020, waren de sociale inspectiediensten ook in 2021 bevoegd voor de controle op de COVID-19-preventiemaatregelen (inclusief telewerk) boven op hun kerntaken. In 2021 werden de sociale maatregelen die al ingevoerd waren in 2020 ter ondersteuning van zelfstandigen, werkgevers en werknemers verdergezet:

- ◆ De sociale inspectiediensten zetten hun controles in het kader van deze maatregelen waarvan massaal gebruik werd gemaakt, verder binnen hun eigen organisatie om te controleren op mogelijke misbruiken van deze nieuwe sociale rechten. Voorbeelden hiervan zijn onder meer het stelsel van tijdelijke werkloosheid Corona (RVA) en het overbruggingsrecht voor zelfstandigen (RSVZ).
- ◆ Het personeel van de inspectiediensten werd ook verder ingezet voor andere crisistaken binnen hun organisatie (bv. deelname aan het callcenter dat werd opgericht in het kader van

het overbruggingsrecht, controle op een nieuw soort tijdelijke werkloosheid COVID-19-door de sociale inspecteurs van de RVA, enz.)

Dit betekent niet dat er geen controles in het kader van de bestrijding van sociale fraude en zwartwerk meer worden verricht, maar dat de taken van de inspectiediensten zijn aangepast aan de crisissituatie.

De (financiële) resultaten in dit jaarverslag wijken bijgevolg af van de voorgaande jaren.

¹ <https://www.siod.belgie.be/nl/publicaties/rapport-covid-19>

Formulier: maatregelen coronavirus

Kort na de start van de eerste lockdown op 18 maart 2020 werd, in samenwerking met de betrokken inspectiediensten, gestart met de creatie van een nieuw digitaal formulier rond mogelijke inbreuken tegen de genomen maatregelen. De focus ligt bij de bescherming van de werknemers. Inbreuken door burgers worden naar de Politie doorverwezen.

Dit formulier werd op 1 april 2020 gelanceerd en omvatte drie luiken: “welzijn op het werk”, “inbreuken tijdelijke werkloosheid” en “sluiting van niet-essentiële diensten”.

Binnen het eerste luik “welzijn op het werk” is de vraagstelling gericht op de verplichte preventiemaatregelen, waaronder het verplicht telewerk, het verschaffen van informatie door de werkgever, maatregelen op de werkvloer (sanitaire voorzieningen, afstand, ventilatie, luchtkwaliteitsmeter, besmetting via gemeenschappelijke materialen, mondk masker) en voorzieningen in het gemeenschappelijk vervoer (afstand, ontsmetting en reiniging van de voertuigen).

Het tweede luik “inbreuken tijdelijke werkloosheid” peilt naar het respecteren van de procedure rond tijdelijke werkloosheid, meer bepaald het retroactief aanvragen van tijdelijke werkloosheid wanneer de werknemer ziek is geworden, het vervangen van de tijdelijk werkloze werknemer door een derde en het verder uitvoeren van opdrachten voor de werkgever tijdens de

periode van tijdelijke werkloosheid.

Het laatste luik “sluiting van niet-essentiële diensten” richt zich op de sluiting van de Horecasector en de sluiting van niet-essentiële handelszaken, winkels en/of diensten (tijdens de periodes waarin dit van toepassing was).

Ten gevolge van de veelvuldig wijzigende federale preventiemaatregelen werd het Coronaformulier in 2021 geactualiseerd.

Het luik “sluiting van niet-essentiële diensten” werd verwijderd en het luik “welzijn op het werk” aangepast aan de gewijzigde preventiemaatregelen (o.a. wat betreft ventilatie en CO²-meters).

Voor dit type meldingen werd een aparte methodiek ontwikkeld. De COVID-19-meldingen worden prioritair behandeld en verzonden.

In samenspraak met de bevoegde diensten worden deze meldingen verzonden naar Toezicht op het Welzijn op het Werk (TWW), de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA), het Toezicht op de Sociale Wetten (TSW), het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekering der Zelfstandigen (RSVZ), de FOD Economie, de FOD Volksgezondheid en de Politie.

Dit toont aan dat het Meldpunt op korte termijn en ad hoc op crisissen kan reageren.

In de periode van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2021 heeft het Meldpunt 1.890 COVID-19-meldingen ontvangen (zie infra voor meer details).

De Algemene Directie van het Toezicht op het Welzijn op het Werk was een van de cruciale actoren die maar liefst 1.319 Coronameldingen ontving. Een specifiek item wordt dit jaar dan ook gewijd aan de resultaten van deze dienst. (Zie feedback door de inspectiediensten)

De positieve effecten van deze niet-financiële dienst mogen niet over het hoofd worden gezien. De COVID-19-crisis toonde aan dat het belangrijk is de controle te versterken van de regels die het welzijn, de veiligheid en de gezondheid op het werk moeten waarborgen. Bovendien leert de praktijk ons dat sociale fraude, sociale dumping en economische uitbuiting vaak hand in hand gaan met het niet naleven van de regelgeving rond veiligheid en welzijn op het werk.

Een veilige en gezonde werkomgeving en het welzijn vooropstellen, maakt dan ook deel uit van de strategische, integrale aanpak van sociale fraude. Samenwerking met deze dienst is van groot belang.

De meeste Coronameldingen hadden betrekking op het luik “welzijn op het werk” (1.424). Binnen dit type van meldingen spannen de sector van de dienstverlening en de groothandel de kroon (resp. 23,02% en 11,66%). Bij de meldingen over inbreuken tijdelijke werkloosheid staan achtereenvolgend de sector van de dienstverlening, groothandel en horeca in de top drie.

In het algemeen is er de laatste 2 jaren een aanzienlijke toename van de meldingen binnen de sector van de dienstverlening (van 0,244% naar 5,972%) en de groothandel (van 0,978% naar 3,047%), dewelke voornamelijk te wijten is aan het aantal Coronameldingen (zie hierboven).

Voor wat betreft de klassieke meldingen laten zwartwerk en sluiwerk alle andere meldingen achter zich. De COVID-19-meldingen maken ook in 2021 (20,71%) een aanzienlijk deel uit van het totaal aantal meldingen.

Rol van het Meldpunt in de uitbouw van strategie en beleid

Het Meldpunt voor een Eerlijke Concurrentie (MEC) kadert in de maatregelen van goed bestuur door ervoor te zorgen dat iedereen (burgers, ondernemingen, werknemers- en werkgeversorganisaties, OCMW's, Steden|Gemeenten, etc.) op een duidelijke en eenvoudige wijze via een centraal online Meldpunt aangifte van sociale fraude kan verrichten.

Het MEC professionaliseert de versnipperde instroom van meldingen, door ze te centraliseren, te verrijken en bovendien tot een meer uniforme en meer accurate opvolging, afwikkeling en monitoring te komen.

Binnen de SIOD werkt het Meldpunt nauw samen met het kenniscentrum.

Het kenniscentrum staat voor een evidence-based strategie voor het aanpakken van de illegale arbeid en sociale fraude.

Dit omvat, onder andere, het verzamelen van kennis omtrent sociale fraude, maar ook het ontwikkelen van preventie-, detectie- en controletools om de werking van de sociale inspectiediensten verder te optimaliseren. Belangrijk daarbij zijn de fraudefenomeenfiches, methodologieën, guidelines, checklists, gemeenschappelijke vorming voor sociaal inspecteurs, etc.

De instroom van meldingen toont nieuwe trends en constructies in sociaalrechtelijke inbreuken aan, hetgeen aan het kenniscentrum wordt gerapporteerd en kan leiden tot een verdere (wetenschappelijk) onderbouwde ondersteuning van de inspectiediensten.

Zo toonden de meldingen van 2021 aan dat sociale media gebruikt werden als een 'nieuw' forum waarop vragende en aanbiedende partijen voor jobs in het zwarte circuit mekaar ontmoetten (bijvoorbeeld facebookgroepen voor zwartwerk). Dat de coronacrisis voor sommigen opportuniteiten leek te bieden, bleek aan de veelvuldige meldingen over zogenaamde 'spookkeukens' (bereiden van maaltijden in de private sfeer en deze aanbieden via sociale mediakanalen).

Daarnaast heeft de SIOD diverse Plannen voor een Eerlijke Concurrentie (PEC) en partnerschapsovereenkomsten (PA) met diverse sectoren (o.a. bouwsector, transportsector, schoonmaaksector, groene sectoren, etc) afgesloten².

² <https://www.siod.belgie.be/nl/publicaties/protocollen>

In een PEC verklaren de partijen zich akkoord met concrete maatregelen om de sociale fraude in de betrokken sectoren aan te pakken en de eerlijke concurrentie te bevorderen. In een partnerschapsovereenkomst verbinden de sociale partners en de Belgische overheid (administraties en beleid) er zich toe om de samenwerking verder te ontwikkelen en dit via een gemeenschappelijke strategie en met respect voor de wetgeving, rechtszekerheid en eerlijke concurrentie.

Via meldingen, afkomstig van deze professionele gebruikers, komen tekortkomingen qua wetgeving, beleid en methodologieën naar boven, die anders makkelijker onder de oppervlakte blijven.

De vlotte communicatie tussen de SIOD en de beleidscellen van de diverse kabinetten faciliteert de aanpak van deze pertinente problemen. Zo werden bijvoorbeeld in

het kader van de verhuissector elementen aangereikt aan het beleid voor eventueel verder gevolg.

Verder treedt het Meldpunt ook op als Single Point of Contact voor de uitwisseling van gegevens (bv. lijsten publieke werven in het kader van het protocol SIOD en Facilitair Bedrijf) tussen de SIOD en de diverse sociale inspectiediensten. Voor de inspectiediensten zelf vormen de meldingen een instrument voor de coördinatie van hun acties op het terrein, al dan niet in binnen de werking van de arrondissementscellen.

Dit alles, inclusief de snelle reactie op de COVID-19-crisis, wijst op de meerwaarde van het Meldpunt als tool binnen de strijd tegen de sociale fraude en de strategische uitbouw van het beleid en controlemethodologieën.

Rol van het Meldpunt in de strijd tegen grensoverschrijdende fraude

Fraude stopt niet aan de grenzen. Sommigen zien het vrij verkeer van werknemers en personen als een opportuniteit om te frauderen.

Het Meldpunt ontving reeds meldingen van grensoverschrijdende sociale fraude, zoals bijvoorbeeld aangiftes van zwartwerk in Nederland door een persoon die een werkloosheidsuitkering geniet in België.

In 2021 werden de eerste samenwerkingsverbanden met buitenlandse inspectiediensten inzake grensoverschrijdende fraude op poten gezet. Inmiddels kwam er een vlotte uitwisseling met Nederland tot stand. De bedoeling is dit samenwerkingsverband in 2022 te intensifiëren en deze kruisbestuiving

verder uit te breiden naar andere lidstaten van de Europese Unie. Samenwerking met het Meldpunt biedt als voordeel dat de meldingen onmiddellijk en gelijktijdig naar de verschillende bevoegde diensten vertrekken. Bovendien zijn deze verrijkt met informatie uit de Belgische databanken die voor de buitenlandse inspectiediensten niet beschikbaar zijn. Het biedt ook de kans om een inkijk te hebben op hun controlemethodologiën en om te komen tot een meer uniforme en meer accurate opvolging, afwikkeling en monitoring.

Mogelijks vormen deze grensoverschrijdende meldingen tevens potentiële cases die met ELA in grensoverschrijdend verband kunnen worden aangepakt.

Het Meldpunt binnen de SIOD

Het meldpunt is multidisciplinair samengesteld. De sociaal inspecteurs die het meldpunt bemannen, hebben elk hun kennis en expertise vanuit hun detacherende dienst waardoor kruisbestuiving wordt gestimuleerd. Deze kennis en expertise worden gedeeld wat ertoe leidt dat sneller en correcter kan worden bepaald welke diensten bevoegd zijn. Bovendien is dit een verrijking van de eerstelijnsdetectie van sociale fraudegevallen.

Een melding van sociale fraude wordt in al zijn aspecten behandeld, bijvoorbeeld: een melding sluikwerk kan uitmonden in een gelijktijdige verzending naar het RSVZ en de fiscus, maar ook naar andere diensten zoals de FOD Economie (inschrijving in de KBO of toegang tot het beroep), de RVA (combinatie met een uitkering), ...

Een ander voorbeeld zijn de meldingen van de professionele gebruikers. De verhuissector staat jaarlijks in voor het merendeel aan meldingen door de professionele partners (2018 = 22 meldingen, 2019 = 29, 2020 = 29, 2021 = 39). Verschillende problematieken treden hierin naar voren zoals de dagcontracten en het gebruik van de P- en S-kaarten, de Dimona- of Limosa-aangifte, maar ook veiligheid, het gebruik van vrachtbrieven, de vakbekwaamheid, opleidingsvereisten,

In 2022 ging ook bijzondere aandacht naar buitenlandse firma's of particulieren die

verhuisdiensten aanbieden en de vraag of zij opereren binnen het wettelijk kader dan wel marktverstoring werken. Voor de coördinatie van een concrete aanpak werd geregeld overleg gepleegd met de Belgische Kamer der Verhuizers.

De SIOD heeft voor de verhuissector in 2021 eveneens een fenomeenfiche opgesteld.

Deze werkwijze bevordert de samenwerking tussen de verschillende bevoegde inspectiediensten hetgeen zich ook uit in de geboekte resultaten. Hiervoor verwijzen we naar het luik over de feedback van de inspectiediensten.

De multidisciplinariteit bevordert tevens het detecteren van nieuwe trends of fenomenen en kan bovendien worden ingezet bij de ontwikkeling van nieuwe formulieren en functionaliteiten.

De centralisering van de meldingen sociale fraude leidt daarenboven tot een eenvoudigere monitoring van de evoluties in de klachten.

Bovenstaande voorbeelden vormden - ondermeer, maar niet uitsluitend - een input voor het verwezenlijken van het SIOD-actieplan 2021.

Informatie in meldingen toont hiaten in de wetgeving aan, met mogelijkheden tot vereenvoudiging van bepaalde wetten,

eenvoudigere procedures en processen. Deze informatie kadert in Actiepunt 27 in het SIOD-actieplan 2021: “analyse & verbeteringsvoorstellen van de wetgeving en reglementering om de aanpak van de sociale fraude verder te verbeteren en het werk van de sociale inspectiediensten te vereenvoudigen”.

Daarnaast konden de meldingen een bron aan informatie vormen voor actiepunt 19: “controle op flexibele arbeid”, zoals onder andere meldingen rond uitzendarbeid en met betrekking tot sectoren met een hoge prevalentie van contracten van korte duur, zoals in de verhuissector.

Bovendien zijn de meldingen een belangrijke input voor de aanpak van de prioritaire fraudefenomenen als sociale dumping, niet-aangegeven arbeid (meldingen zwart- en sluiwerk), uitkerings- en domiciliefraude en mensenhandel en economische uitbuiting.

Sinds de start van het Meldpunt op 5 oktober 2015 tot en met 31 december 2021 werden in totaal 1.644 meldingen omtrent mogelijke sociale dumping ontvangen. Hoewel dit 3,07% van het totaal aantal ontvangen meldingen omvat, betreft het omvangrijke dossiers met vaak meerdere betrokken binnen- en buitenlandse ondernemingen. Dergelijke meldingen worden voor verder gevolg aan de gespecialiseerde cellen bij RSVZ, TSW en RSZ overgemaakt.

De terugloop van het aantal meldingen in 2021 (134 tegenover 184 in 2020 en 260

in 2019) is grotendeels te wijten aan de Coronacrisis.

Het aantal meldingen weerspiegelt bovendien niet de omvang van het probleem: een melding kan betrekking hebben op verschillende (onder)aannemers met meerdere tewerkgestelde personen (zelfstandigen/werknemers).

Inmiddels ontving het Meldpunt sinds haar opstart tot einde 2021 31.982 meldingen zwart- en sluiwerk, oftewel 59,71% van het totaal aantal meldingen.

In dezelfde periode werden 8.656 meldingen domiciliefraude ingediend.

In 2021 ontving het Meldpunt 131 meldingen omtrent mogelijke inbreuken in nagelstudio's en 61 over mogelijke inbreuken in de prostitutie. Beide sectoren zijn vatbaar voor mensenhandel.

In 2021 werden ook 616 meldingen ontvangen die betrekking hebben op niet – aangegeven arbeid bij zelfstandigen die overgemaakt werden aan het RSVZ.

Bij de ad hoc realisatie van het formulier omtrent de coronamaatregelen was er overleg met het RSVZ voor het overmaken van meldingen omtrent het overbruggingsrecht voor zelfstandigen. Niet minder dan 306 meldingen werden in kader van de COVID-19-maatregelen naar het RSVZ doorgestuurd.

Opzet

De ontvangen meldingen worden zo snel als mogelijk door de sociaal inspecteurs geanalyseerd, administratief verrijkt en – gelet op het onderwerp – doorgestuurd naar de bevoegde inspectiedienst(en) of arrondissementscellen. Deze arrondissementscellen voeren met twee of meerdere bevoegde diensten gelijktijdig de controle uit.

Het MEC:

- ◆ Aanvaardt **geen anonieme meldingen**. De identiteit van de indiener wordt wettelijk beschermd via het Sociaal Strafwetboek (artikelen 58 en 59). Wanneer sociaal inspecteurs een controle uitvoeren op basis van een klacht of aangifte, mogen zij nooit de naam van de indiener ervan bekend maken, noch vermelden dat het onderzoek plaatsvindt naar aanleiding van een melding. Deze geheimhoudingsplicht geldt eveneens voor de rechtbanken. Meldingen die naar diensten, buiten de bepalingen van het Sociaal Strafwetboek, worden doorgestuurd, zijn geanonimiseerd. Dit laatste houdt in dat de identiteit van de klager volledig wordt verwijderd, alsook elke mogelijke referentie naar de klager in het relaas van de melding.
- ◆ Is **gebruiksvriendelijk en laagdrempelig**. Door het gebruik van gerichte open en gesloten vragen met eenvoudig taalgebruik wordt de melder ertoe aangezet om beknopte en nuttige informatie mee te delen. Het MEC is beschikbaar in het Nederlands, Frans, Duits en Engels.
- ◆ Is **veilig**. Het MEC is volledig geïntegreerd binnen de Portaalsite Sociale Zekerheid en de meldingen worden via een beveiligde verbinding naar het backoffice verstuurd. De online applicatie is geen databank en bevat geen opgeslagen meldingen.
- ◆ Biedt een **beveiligde toegang voor professionele gebruikers**. Dit zijn o.a. werknemers- en werkgeversorganisaties, OCMW's, Steden|Gemeenten, Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ), Buitenlandse Zaken en andere overheidsdiensten. Dit type van meldingen betreft doorgaans ernstige sociale fraude en wordt prioritair opgevolgd.

Nieuwe formulieren

Het Meldpunt evolueert qua aanbod en functionaliteiten.

Bij de aanvang van de COVID-19-crisis in 2020 werd een nieuw formulier gecreëerd voor het melden van mogelijke inbreuken tegen de verplichte preventiemaatregelen, het systeem van tijdelijke werkloosheid en de (toen) verplichte sluiting van niet-essentiële diensten.

De steeds wijzigende federale maatregelen noopten in 2021 tot updates van het Coronaformulier. (zie supra)

Met het uitdoven van de federale preventie- en steunmaatregelen, zal dit formulier na verloop van tijd afgeschaft worden.

In het kader van de bescherming van de werknemers lanceerde het Meldpunt eind 2021 een nieuw formulier (hand)carwashes. Dit nieuw scenario staat het melden van mogelijk zwartwerk, mensenhandel, slechte arbeidsomstandigheden, ... binnen deze sector toe.

Eveneens in deze context wordt een formulier welzijn op het werk ontwikkeld dat voorziet in de mogelijkheid om inbreuken met betrekking tot onveilige werkomstandigheden op het werk (bv: bouwwerven, asbest, elektrische en chemische risico's) en psychosociale risico's op het werk (bv: pesterijen, geweld, discriminatie, etc) te melden. Dit formulier onderscheidt zich van het Coronaformulier, dat eveneens de focus legt op de bescherming van de werknemers, evenwel in het kader van de preventiemaatregelen genomen in de strijd tegen het Coronavirus.

2022 wordt een jaar waarin het Meldpunt zich nog meer zal gaan toeleggen op het 'capteren' van sociale fraude in haar verschillende facetten en bestaansvormen. Een eerste aanzet was het invoeren van het nieuw formulier (hand) carwashes.

Bedoeling is in 2022 in samenspraak met de betrokken inspectiediensten bijkomende formulieren te ontwikkelen, bijvoorbeeld voor: discriminatie, economische uitbuiting, welzijn op het werk, ...

Beschikbare formulieren voor burgers, ondernemingen en professionele gebruikers

Het MEC biedt op dit ogenblik onderstaande formulieren aan:

- ◆ **Maatregelen coronavirus:** meldingen omtrent het respecteren van de verplichte preventie maatregelen op het werk, inbreuken rond de tijdelijke werkloosheid en de sluiting van niet-essentiële diensten (afhankelijk van de beslissingen van de regering). Zoals hierboven aangegeven, werd dit formulier aangepast aan de wijzigende regels en is het luik sluiting inmiddels verwijderd.
- ◆ **Oneerlijke concurrentie / sociale dumping:** detachingsfraude waarbij een buitenlandse onderneming de Belgische markt verstoort door haar personeel onder het in België geldende minimumloon uit te betalen en/of de arbeidsduurregels niet te respecteren. Daarnaast kan de buitenlandse onderneming eveneens niet in regel zijn met het vervullen van de socialezekerheidsbijdragen in België of in het land van oorsprong. Voor professionele gebruikers werd een meer diepgaand formulier sociale dumping gecreëerd, gezien hun ervaring met de materie.

- ◆ **Verloning, arbeidsduur & jaarlijkse vakantie:** meldingen van werknemers tegen de (Belgische) werkgever bij onregelmatigheden inzake het uitbetalen van loon, premies en vergoedingen, overuren en/of het vakantiegeld, het verplicht presteren buiten de normale arbeidstijden om, etc.
- ◆ **Zwart- en sluikwerk:** meldingen met betrekking tot personen, al dan niet in het genot van een uitkering, die ofwel voor rekening van een werkgever (zwartwerk) of voor eigen rekening (sluikwerk) niet- of deels aangegeven prestaties verrichten.
- ◆ **Samenwonen / verhuizen zonder aangifte (domiciliefraude):** meldingen inzake personen, in het genot van een uitkering, die een samenwoonst met een derde of een (definitieve) verhuizing (naar het buitenland) niet aan hun uitbetalingsinstelling hebben gemeld.
- ◆ **(Hand)carwashes:** meldingen van mogelijk zwartwerk, mensenhandel, slechte arbeidsomstandigheden, ... bij (hand)carwashes.
- ◆ **Fraude kinderbijslag:** meldingen inzake mogelijke inbreuken tegen de kinderbijslag, bijvoorbeeld niet-correct aangegeven gezinssituaties.
- ◆ **Bulk-formulier:** formulier uniek voor de professionele gebruikers om meerdere meldingen, met betrekking tot sociale dumping en zwartwerk, gelijktijdig in te dienen.

02 MELDINGEN DOOR PROFESSIONELE GEBRUIKERS

Sinds 1 december 2016 beschikt het MEC over een exclusieve, beveiligde toegang voor werknemers- en werkgeversorganisaties, die met de SIOD en de sociale inspectiediensten een Plan voor Eerlijke Concurrentie (PEC) of samenwerkingsakkoord hebben afgesloten.

In een PEC verklaren de partijen zich akkoord met concrete maatregelen om de sociale fraude in de betrokken sectoren aan te pakken en de eerlijke concurrentie te bevorderen. In een samenwerkingsakkoord verbinden de sociale partners en de Belgische overheid er zich toe om de samenwerking verder te ontwikkelen en dit via een gemeenschappelijke strategie en met respect voor de wetgeving, rechtszekerheid en eerlijke concurrentie.

Deze beveiligde toegang werd op 1 juni 2017 uitgebreid naar alle OCMW's en Steden|Gemeenten. Voor de Steden|Gemeenten springen vooral de openbare aanbestedingen in het oog in de strijd tegen de sociale dumping, dit in het kader van de Wet op de Overheidsopdrachten. Voor wat betreft de OCMW's wordt vermoedelijke fraude gemeld na goedkeuring door de organen van het bewuste OCMW. De vaststellingen, vervolgingen en beslissingen inzake de toekenning of de schorsing/terugvordering van het leefloon behoren tot de exclusieve bevoegdheid van het OCMW en gebeuren niet via het MEC.

Aangesloten professionele gebruikers

Op dit ogenblik zijn 90 gebruikers bij de werknemers- en werkgeversorganisaties uit onderstaande sectoren geregistreerd:

- ◆ Bouwsector
- ◆ Elektrotechnische sector
- ◆ Transportsector
- ◆ Taxi's
- ◆ Vleeswerkende industrie
- ◆ Verhuissector
- ◆ Groene sectoren
- ◆ Schoonmaaksector
- ◆ Bewakingssector
- ◆ Metaalsector
- ◆ Carwashes
- ◆ Begrafnisondernemingen
- ◆ Interprofessionele organisaties
- ◆ Overheidsdiensten

In het geval van de OCMW's en Steden|Gemeenten hebben deze via hun lokale en co-lokale beheerders sowieso toegang tot het beveiligd deel van het MEC op basis van hun statuut. Via hun interne raden werden bijkomend gebruikers gemandateerd, meer bepaald:

- ◆ 169 OCMW's met 341 gebruikers aangeduid
- ◆ 139 Steden|Gemeenten hebben bijkomstig 303 gebruikers aangeduid

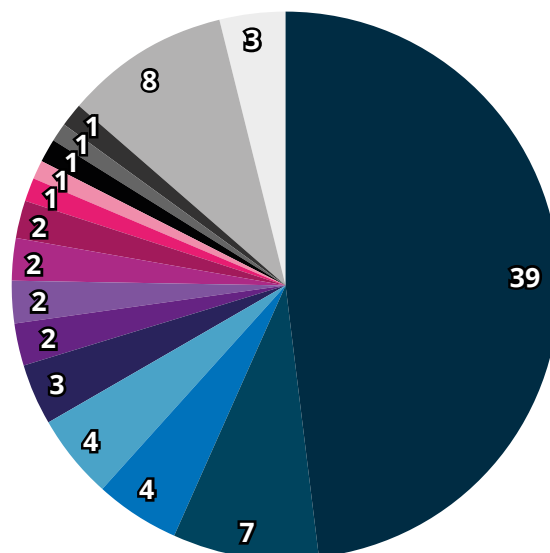
Binnen de Dienst Vreemdelingenzaken van de FOD Binnenlandse Zaken zijn er nu ook 46 actieve gebruikers.

Sectoren bij meldingen door professionele gebruikers

Meldingen door professionele gebruikers worden door het MEC prioritair behandeld en de resultaten van de controles worden geanonimiseerd en in hun totaliteit per sector tijdens de protocolvergaderingen met de partners toegelicht.

Voor de periode van 1 januari tot en met 31 december 2021 ontving het Meldpunt via de professionele gebruikers in totaal 81 meldingen. Dit is een stijging met 20,90% tegenover 2020. Eén enkele melding kan uit meerdere dossiers bestaan en deze handelen in het algemeen over de zwaardere sociale fraude. De voorkomende sectoren zijn:

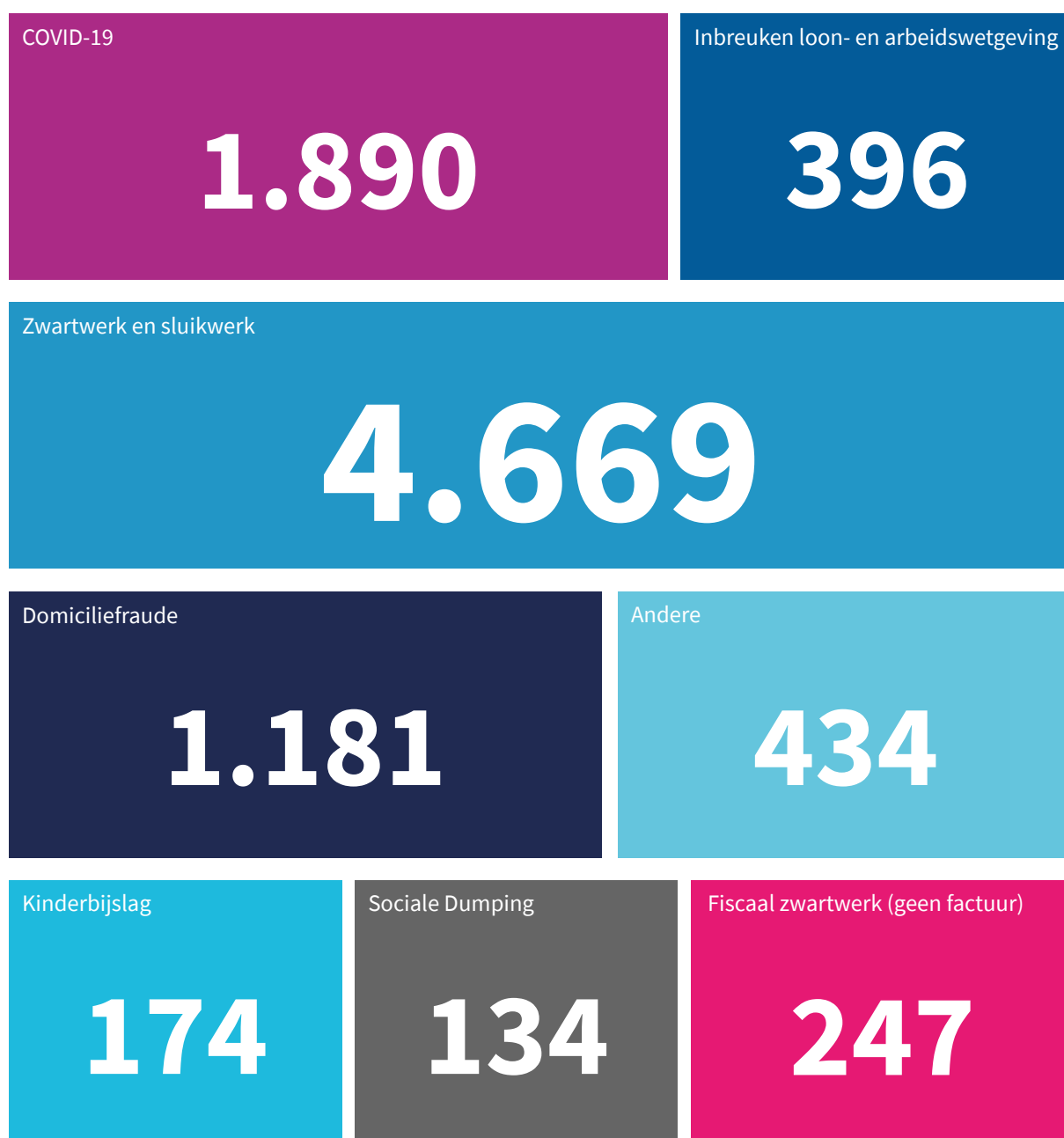
- ◆ Verhuissector: 39
- ◆ Horeca: 7
- ◆ Bouwsector: 4
- ◆ Kleinhandel: 4
- ◆ Land- en tuinbouw: 3
- ◆ Schoonmaaksector: 2
- ◆ Goederentransport: 2
- ◆ Dienstenchequesector: 2
- ◆ Dienstverlening: 2
- ◆ Garagebedrijven: 1
- ◆ Groothandel: 1
- ◆ Maatwerkbedrijven: 1
- ◆ Schoonheidssalons: 1
- ◆ Zorginstellingen: 1
- ◆ Andere: 8
- ◆ Niet van toepassing: 3

03 ONTVANGEN MELDINGEN DOOR BURGERS EN ONDERNEMINGEN

Meldingen door burgers en ondernemingen

Van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2021 ontving het Meldpunt in totaal 9.125 meldingen, waaronder:

Sinds de start van het MEC op 5 oktober 2015 tot en met 31 december 2021 werden in totaal 53.564 meldingen ingediend:

Van de 9.125 meldingen, ontvangen in 2021, hebben de sociaal inspecteurs van het MEC er in eerste instantie 2.720 of 29,81 % niet weerhouden.

Net zoals in 2020 ligt dit beduidend lager dan tijdens de daarvoor liggende jaren (2017: 37,49%, 2018: 41,07% en 2019: 36,34%) en is in hoofdzaak te wijten aan het hoge aantal COVID-19-meldingen en de impact ervan op de werknemers en werkgevers. Specifiek voor de COVID-19-meldingen werden slechts 201 van de 1.890 meldingen (10,63%) niet weerhouden.

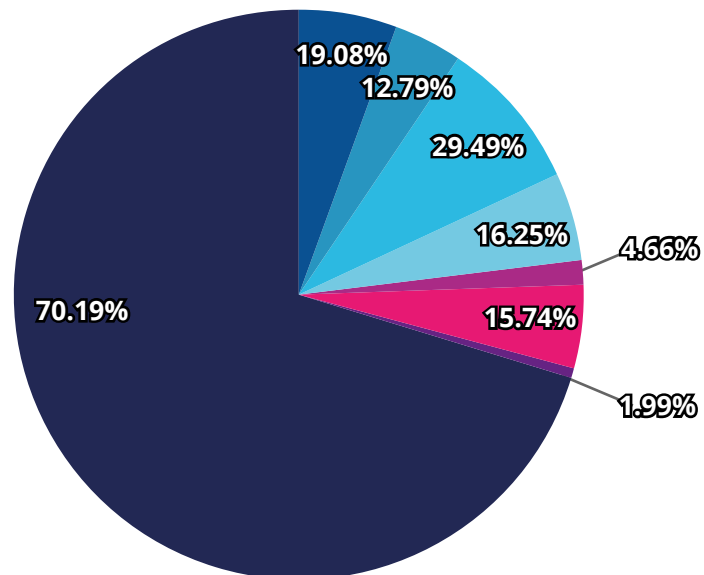
De redenen voor het niet weerhouden zijn:

- ◆ **Inopportuun: 519 (19,08%):** Op basis van de beschikbare gegevens uit de databanken kon geen inbreuk worden vastgesteld (bv: de samenwoning was al correct aangegeven, de tewerkstelling was aangegeven aan de RSZ, de zelfstandige was aangesloten bij een sociale verzekeringskas, de betrokken persoon genoot geen uitkering meer), een controle ter plaatse is technisch niet mogelijk, de inspecteur van het MEC acht een controle niet gunstig op basis van de beschikbare elementen. Het is ook mogelijk dat de betrokkene de melding intrekt.
- ◆ **Onvoldoende gegevens tegenpartij: 348 (12,79%):** Algemeen onduidelijke meldingen met een gebrek aan elementen om een dossier op te starten, bijvoorbeeld: persoon X werkt in het zwart, maar deze persoon kan aan de hand van de meegedeelde informatie niet worden geïdentificeerd (geen geboortedatum en te veel resultaten in het rijksregister), de melding bevat enkel een commerciële benaming dewelke niet in de databanken geregistreerd is.
- ◆ **Onvoldoende adresgegevens tewerkstelling: 802 (29,49%):** Het ontbreken van een concreet adres (of tijdstip) waar bv. de zwart- of sluikwerker kan worden aangetroffen tijdens het uitoefenen van zijn werkzaamheden.
- ◆ **Reeds behandeld: 442 (16,25%):** Meldingen die op een eerder tijdstip door dezelfde of andere melders tegen dezelfde tegenpartij werden ingediend.
- ◆ **Termijn overschreden: 127 (4,66%):** Eenmalige en niet-terugkerende activiteiten, die in het verleden hebben plaatsgevonden, waardoor een vaststelling op het terrein niet langer mogelijk is (bv. een evenement, tewerkstelling op een bepaalde feestdag).

- ◆ **Onterechte klacht (wetgeving): 428 (15,74%):** Meldingen waarbij de indiener denkt dat er sprake is van een inbreuk, wat niet het geval is op basis van de geldende regelgeving.

- ◆ **Fictieve melding: 54 (1,99%):** Meldingen waarbij de identiteit van de klager niet overeenstemt met de gegevens in het Rijksregister, fictieve identiteit of lasterlijke inhoud.

Gevolg MEC

Grafiek: percentages inclusief weerhouden meldingen

Sectoren bij meldingen door burgers en ondernemingen

Deze resultaten zijn gebaseerd op het totaal aantal ontvangen meldingen door burgers en ondernemingen, vóór de analyse door de sociaal inspecteurs van het MEC en bevatten aldus het geheel aan weerhouden en niet-weerhouden meldingen. Dit is indicatief, gezien de sector pas na de controle op het terrein met zekerheid kan worden bepaald.

Sectoren totaal (inclusief COVID-meldingen)

- ◆ **Bouwsector (1.211):** de ondernemingen waarvan de gewone activiteiten bestaan in de opbouw, verbouwing, afwerking, onderhoud, herstelling of sloping van bouwwerken, de ondernemingen die zich bezighouden met de fabricage en tevens het plaatsen van alle houten voorwerpen en producten, die door bestemming onroerend worden, of enkel en alleen met het plaatsen ervan. Tot de bevoegdheid van het paritair comité behoren eveneens, de ondernemingen, met name de natuurlijke personen of de rechtspersonen, of de particulieren, die normaal geen activiteiten in de bouwsector uitoefenen maar occasioneel toch bouwwerken in eigen beheer uitvoeren met daartoe speciaal in dienst genomen werklieden uit de bouwsector en met de bedoeling het gebouwde geheel of gedeeltelijk te verkopen.
- ◆ **Horeca (949):** hotels, restaurants en cafés, bepaalde evenementen (zoals het horeca- gedeelte van festivals, fuiven).
- ◆ **Kleinhandel (660):** kleinhandel met uitzondering van handel in voedingswaren, verkoop aan particuliere eindgebruiker.
- ◆ **Dienstverlening (545):** commerciële en niet commerciële diensten, zoals adviesbureaus, verhuur & lease, notaris, verzekeringen, arts, boekhouding, ICT, maar ook ziekenhuizen, sociaal werk en cultuur.
- ◆ **Garagebedrijven (344):** de garageondernemingen waar al dan niet bijkomstig reparaties van koetswerk, ongeacht het materieel, worden verricht.
- ◆ **Kappers (290):** kapperssalons voor heren, kapperssalons voor dames en gemengde salons.
- ◆ **Schoonmaaksector (281):** alle activiteiten die tot finaliteit hebben schoon te maken, en waarbij geen herstellingsarbeid wordt verricht en/of stukken worden vervangen.
- ◆ **Groothandel (278):** verkoop aan andere handelaars, aan professionele eindgebruikers zoals beroepslui, ziekenhuizen, scholen, bedrijven.

- ◆ **Goederentransport (169):** alle ondernemingen voor wegvervoer voor rekening van derden; de taxi's en elk ander vervoer zowel met paarden als met motorrijtuigen voor rekening van derden.
- ◆ **Groene sectoren (158):** de eigenlijke landbouwondernemingen met inbegrip van de fokkerij, de pluimveeteelt, de bijenteelt, de visteelt; het onderhouden en verzorgen van paarden, het verhuren van paardenboxen, stallingen en het onderhoud ervan, het geven van instructies in verband met paardrijden; groententeelt, fruitteelt, bloemen- en sierplantenteelt, boomkwekerijen, boswerken van allerlei aard in bossen en wouden De land- (o.a. eigenlijke landbouw, fokkerij, pluimveeteelt, bijenteelt) en tuinbouwondernemingen (o.a. groenten- en fruitteelt, bloemen- en sierplantenteelt).
- ◆ **Schoonheidssalon (149):** inrichtingen voor hand- en voetverzorging, schoonheidsinstituten, de sauna's, de fitnesscentra, de afslankcentra.
- ◆ **Nagelstudio (131):** het aanbieden van manicure diensten (aanbrengen en verwijderen van nagellak, aanbrengen van kunstnagels, decoratie)
- ◆ **Bakkerijen (109):** industriële broodbakkerijen en kleinbakkerijen, kleinbanketbakkerij, consumptiesalons bij een kleinbanketbakkerij.
- ◆ **Maatwerkbedrijven (64):** de ondernemingen die het label van maatwerkbedrijf dragen.
- ◆ **Prostitutie (61):** instellingen waar betaalde seks wordt aangeboden, zoals champagnebars, erotische massagesalons, meedrinkzaken, escortservices, etc.
- ◆ **Verhuissector (56):** ondernemingen die voor rekening van derden verhuisactiviteiten uitoefenen, waaronder wordt verstaan elke verplaatsing van goederen andere dan handelsgoederen die bestemd zijn of gebruikt worden voor meubilering, inrichting of uitrusting van private of professionele ruimten.
- ◆ **Personentransport/Taxi (52):** de autobussen en autocars met uitzondering van stadsautobussen en de ondernemingen voor personenvervoer met taxi's.
- ◆ **Slagerijen (42):** handel en verwerking van: vleesconserven, worsten, gezouten vlees, gerookt vlees, vleesderivaten.
- ◆ **Tatoeage- en piercingsalons (39):** inrichtingen met als hoofdactiviteit het aanbrengen van lichaamsversieringen, meer bepaald het plaatsen van tatoeages met inkt of het aanbrengen van piercings.

- ◆ **Zorginstellingen (37):** de gezondheidsinrichtingen en -diensten (zoals rusthuizen, kabinetten van huisartsen, de diensten voor thuisverpleging) en de opvoedings- en huisvestigingsinrichtingen – en -diensten (zoals de diensten voor begeleid zelfstandig wonen, de gehandicapteninstellingen).
- ◆ **Onderwijs (36):** een inrichting voor kleuter-, lager, secundair of hoger niet-universitair onderwijs, universiteiten en hogescholen (met inbegrip van het CLB), centra voor volwassenonderwijs, tweedekansonderwijs, etc.
- ◆ **Metaal -en technologie sector (32):** de ondernemingen die hoofdzakelijk elementen in ijzerhoudend en non-ferrometaal, edelmetaal, thermoplastisch en thermoverhardende kunststoffen (of hieruit samengestelde materialen fabriceren, verwerken, bewerken, ineenzetten (of slechts één van deze verrichtingen uitvoeren), waarbij de aanwending van deze materialen technieken of kennis vereist eigen aan de metaal-, machine- en elektrische bouw. Ook de studiebureaus die hiermee verband houden, ressorteren onder de sector (met uitzondering van de organismen die ressorteren onder het Paritair Comité voor de erkende controleorganismen). Deze ondernemingen ressorteren onder PC 209 en PC 111 (1, 2 en 3). Het gaat om een zeer diverse sector, waar technologie een zeer belangrijke rol speelt.
- ◆ **Massagesalons (21):** massagesalon met gebruikmaking van sauna of massagetoeestellen.
- ◆ **Dienstenchequesector (21):** de ondernemingen die werknemers tewerkstellen met een arbeidsovereenkomst dienstencheques.
- ◆ **Carwash (16):** de uitbating van een manuele of automatische wasinrichting voor voertuigen.
- ◆ **Publieke sector (14):** provinciale overheden, gemeentelijke overheden, met uitzondering van het OCMW, OCMW, overige algemene overheidsbesturen, lokale politie, ziekenfondsen en zorgkassen en overige instellingen van de sociale zekerheid.
- ◆ **Kinderdagverblijf (6):** de organisatoren van kinderopvang voor baby's en peuters die vergund zijn door de bevoegde instelling van de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen en diensten die op regelmatige basis de opvang van kinderen onder de 12 jaar organiseren, zoals de kinderkribben, de peupertuinen, de gemeentelijke kinderopvanghuizen, de “maisons d'enfants”, de “halte-garderies” – kortstondige noodopvang en flexibele opvang –, de buitenschoolse kinderopvangcentra en de erkende diensten voor onthaalhouders en de diensten voor kinderopvangsters

onder overeenkomst die door de Franse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Franse Gemeenschapscommissie of de Duitstalige Gemeenschap worden erkend en/of gesubsidieerd of die onder hun bevoegdheid vallen.

- ◆ **Slachthuizen (5):** werkhuizen voor het uitsnijden van vlees, vetsmelterijen, darmfabrieken, bewerken en behandelen van rauwe en droge darmen, sorteren en plakken inbegrepen, slachthuizen, pluimveeslachterijen, ...
- ◆ **Andere (1.848):** Meldingen waarvan de sector niet kon worden bepaald, sectoren die momenteel nog niet apart worden geregistreerd. Naar de toekomst toe zal dit steeds meer worden verfijnd.
- ◆ **Niet van toepassing (1.501):** meldingen zonder van toepassing zijnde sector, bijvoorbeeld: domiciliefraude, fraude kinderbijslag, verhuis naar buitenland etc.

Sectoren bij COVID-meldingen

Voor de beschrijving van de sectoren, zie supra.

- ◆ Dienstverlening: 383
- ◆ Groothandel: 193
- ◆ Kleinhandel: 115
- ◆ Bouw: 106
- ◆ Horeca: 102
- ◆ Kappers: 85
- ◆ Goederentransport: 41
- ◆ Maatwerkbedrijven: 40
- ◆ Garagebedrijven: 33
- ◆ Schoonheidssalon: 32
- ◆ Onderwijs: 27
- ◆ Zorginstellingen: 20
- ◆ Nagelstudio: 14
- ◆ Schoonmaaksector: 14
- ◆ Personentransport/ taxi: 14
- ◆ Publieke sector: 14
- ◆ Metaal en techologiesector: 13
- ◆ Bakkerijen: 8
- ◆ Dienstenchequesector: 5
- ◆ Land- en tuinbouw: 5
- ◆ Tatoeage- en piercingsalons: 5
- ◆ Prostitutie: 4
- ◆ Massagesalons: 4
- ◆ Slagerijen: 3
- ◆ Slachthuizen: 1
- ◆ Andere: 605
- ◆ Niet van toepassing: 4

Materie COVID-meldingen.

Het formulier “maatregelen coronavirus” werd op 1 april gelanceerd en omvatte drie luiken: “welzijn op het werk”, “inbreuken tijdelijke werkloosheid” en “sluiting van niet-essentiële diensten”.

Binnen het eerste luik “welzijn op het werk” is de vraagstelling gericht op de verplichte preventiemaatregelen, waaronder het verplicht telewerk, het verschaffen van informatie door de werkgever, maatregelen op de werkvloer (sanitaire voorzieningen afstand, verluchting, besmetting via gemeenschappelijke materialen) en voorzieningen in het gemeenschappelijk vervoer (afstand, ontsmetting en reiniging van de voertuigen).

Het tweede luik “inbreuken tijdelijke werkloosheid” peilt naar het respecteren van de procedure rond tijdelijke werkloosheid, meer bepaald het retroactief aanvragen van tijdelijke werkloosheid wanneer de werknemer ziek is geworden, het vervangen van de tijdelijk werkloze werknemer door een derde en het verder uitvoeren van opdrachten voor de werkgever tijdens de periode van tijdelijke werkloosheid.

Het laatste luik “sluiting van niet-essentiële diensten” richt zich op de sluiting van de Horecasector en de sluiting van niet-essentiële handelszaken, winkels en/of diensten, zoals bioscopen, pretparken en binnenspeeltuinen (tijdens de periodes waarin dit van toepassing was).

De 1.890 ontvangen COVID-19-meldingen kunnen als volgt worden ingedeeld:

- ◆ Welzijn op het werk: 1.319
- ◆ Inbreuken tijdelijke werkloosheid: 182
- ◆ Sluiting niet-essentiële diensten: 274
- ◆ Welzijn op het werk in combinatie met inbreuken tijdelijke werkloosheid: 83
- ◆ Welzijn op het werk in combinatie met sluiting niet-essentiële diensten: 18
- ◆ Inbreuken tijdelijke werkloosheid in combinatie met sluiting niet-essentiële diensten: 10
- ◆ Combinatie van welzijn op het werk, inbreuken tijdelijke werkloosheid en sluiting niet-essentiële diensten: 4

Aantal verzendingen aan de diverse inspectiediensten

Na analyse worden de weerhouden meldingen verrijkt aan de hand van de beschikbare databanken en vervolgens aan de bevoegde dienst(en) overgemaakt. Een verzending impliceert geen verplichting tot behandelen van het dossier; de inspectiediensten beschikken zelf over een appreciatierecht. Eenzelfde melding kan aan één of meerdere diensten worden overgemaakt.

De verdeling over de verschillende diensten verloopt als volgt:

- ◆ **Arrondissementscellen (1.399):** niet-dringende meldingen inzake zwartwerk, zwartwerk van voortdurende aard, al dan niet gecombineerd met uitkeringsfraude, eventueel ook sluikwerk wanneer een multidisciplinaire aanpak zich opdringt. De arrondissementscellen zijn samengesteld uit vertegenwoordigers van de verschillende sociale inspectiediensten, onder voorzitterschap/leiding van de Arbeidsauditeur. De cel heeft als kernopdracht op lokaal niveau de controles op de naleving van de verschillende sociale wetgevingen in verband met de illegale arbeid en de sociale fraude te organiseren en te coördineren. Dringende meldingen zwartwerk worden afwisselend aan TSW, RVA en de RSZ overgemaakt

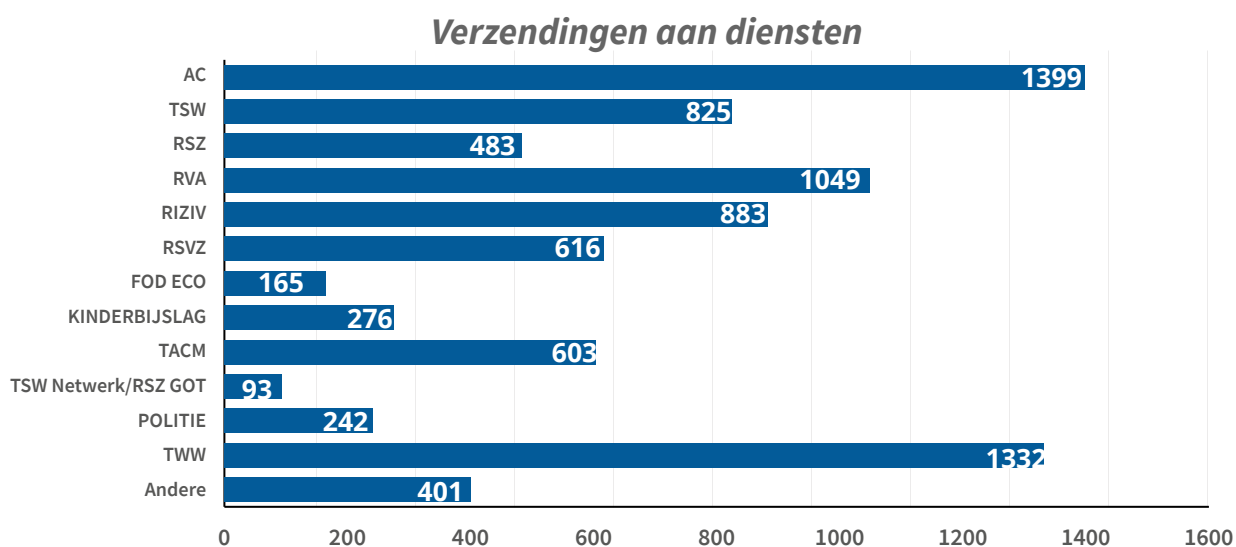
op basis van het principe van de evenredigheid. Indien de zwartwerker of sluikwerker een uitkering geniet, wordt de melding tevens aan de betrokken instelling (RVA, RIZIV, OCMW, ...) verstuurd.

- ◆ **Toezicht op de Sociale Wetten (incl. Cel vervoer) (825):** meldingen loon, arbeidsduur en jaarlijkse vakantie, discriminatie, terbeschikkingstelling, bevoegdheid paritair comité en loonregularisatie illegale werknemer. Meldingen bestemd voor de gespecialiseerde cel vervoer. Dringende meldingen zwartwerk (afwisselend met RSZ en RVA).
- ◆ **Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (483):** meldingen met betrekking tot schijnzelfstandigen, zwarte overuren (voor het luik aangifte aan de RSZ), werfmelding, checkinetwork en dringende meldingen zwartwerk (afwisselend met TSW en RVA), geen/laattijdige DmfA.
- ◆ **Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (1.049):** elke melding met een notie van werkloosheidsuitkeringen (tijdelijk/volledig/integratie-uitkering), onderbrekingsuitkeringen, SWT, niet afgeven van of niet correct invullen van C4, jeugdvakantie, misbruik van het systeem van

- tijdelijke werkloosheid etc.
 Dringende meldingen zwartwerk (afwisselend met RSZ en TSW).
- o **COVID-19:** inbreuken rond het systeem van tijdelijke werkloosheid wegens overmacht corona.
- ◆ **Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (883):** meldingen met betrekking tot ziekte- en invaliditeitsuitkeringen, het niet vervullen van het inlichtingenblad uitkeringen door de werkgever, etc.
 - ◆ **Rijksinstituut voor de Sociale Verzekering der Zelfstandigen (616):** sluikwerk, al dan niet in combinatie met een uitkering, schijnwerknemers, gedetacheerde zelfstandigen.
 - o **COVID-19:** uitkeringen van het overbruggingsrecht: het ‘dubbel corona-overbruggingsrecht’, het ‘crisis-overbruggingsrecht-omzetsdaling’ of het ‘crisis-overbruggingsrecht-quarantaine/ zorg kind’.
 - ◆ **Tax Audit & Compliance Management van de FOD Financiën (603):** sluikwerk, niet-aangegeven inkomsten, aankopen in het zwart, geen facturen opstellen, etc.
 - ◆ **Regionale instanties kinderbijslag (276):** Sinds de overheveling van de bevoegdheden naar de deelstaten worden de geanonimiseerde meldingen van kinderbijslagfraude verstuurd naar de bevoegde regionale instellingen, bvb. iemand ontvangt mogelijk onrechtmatig een verhoogde kinderbijslag.
 - ◆ **Algemene Directie Economische Inspectie (165):** sluikwerk met notie van elementen zichtbaar vanaf de openbare weg en/ of reclame-activiteiten, openingsuren, gegevens in KBO onjuist, sperperiode, etc.
 - o **COVID-19:** inbreuken rond de sluiting van bepaalde niet-essentiële contactberoepen.
 - ◆ **TSW Cel gedetacheerde werknemers /RSZ Team Grensoverschrijdende Tewerkstelling (GOT) (93):** meldingen met betrekking tot buitenlandse ondernemingen en grensoverschrijdende sociale fraude (geen A1, Belgische minimumlonen niet gerespecteerd, uitvlagging, ...): RSZ GOT en TSW Cel gedetacheerde werknemers.
 - ◆ **Toezicht Welzijn op het Werk (1.349):** meldingen omtrent de verplichte preventiemaatregelen op het werk, zoals telewerk, social distancing, persoonlijk veiligheidsmateriaal, ... en niet-COVID-19-gerelateerde meldingen van werkzaamheden in onveilige, ongezonde omstandigheden, pesterijen, ...
 - ◆ **Politie (242 – COVID-19 en algemeen):** meldingen met betrekking tot de sluiting van niet-essentiële diensten (COVID-19) en niet-COVID-19-gerelateerde meldingen, bijvoorbeeld over wapenbezit, drugs(handel), ...
 - ◆ **Andere (401):** het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV), de Fod Volksgezondheid, de POD Maatschappelijke Integratie, de

Federale Pensioendienst, de Fod Mobiliteit, de wooninspectie, de regionale inspectiediensten (bvb. dienstenchequesector, uitzendkantoren), etc.

Het aantal doorgestuurde meldingen correspondeert niet met het aantal geopende dossiers bij de ontvangende inspectiedienst(en), gezien ze deze vooraf aan een eigen analyse onderwerpen.

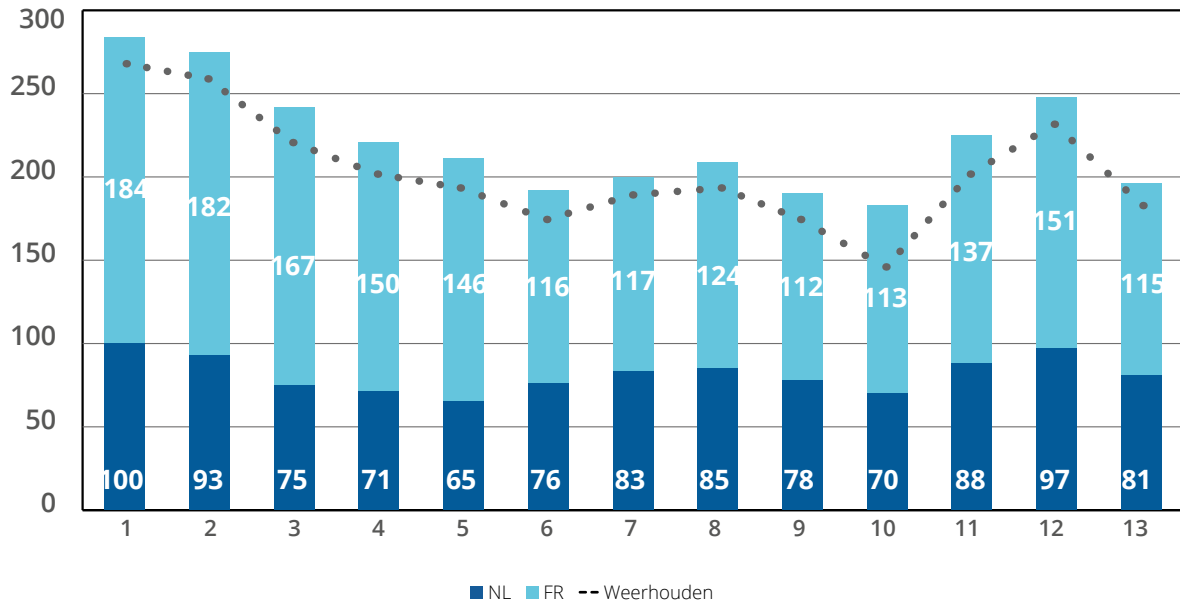

- ◆ TSW Cel gedetacheerde werknemers/RSZ Team Grensoverschrijdende Tewerkstelling (GOT)
- ◆ TACM: Tax Audit & Compliance Management
- ◆ Kinderbijslag: regionale instanties voor de kinderbijslag
- ◆ FOD ECO: Algemene Directie Economische Inspectie
- ◆ RSVZ: Rijksdienst voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen
- ◆ RIZIV: Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
- ◆ RVA: Rijksdienst Voor Arbeidsvoorziening
- ◆ RSZ: Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
- ◆ TSW: Toezicht op de Sociale Wetten
- ◆ TWW: Toezicht Welzijn op het Werk
- ◆ AC: Arrondissementscellen
- ◆ Andere: POD MI, Federale Pensioendienst, Fod Volksgezondheid, F.A.V.V., Fod Mobiliteit, ...

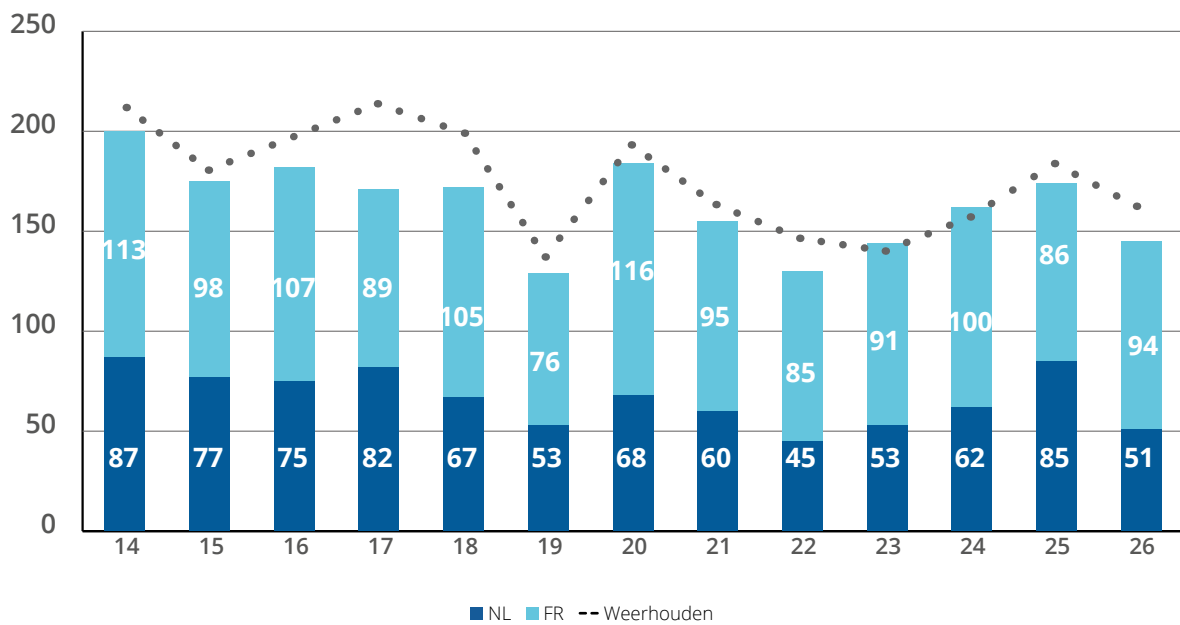
Specifiek voor de COVID-19-meldingen werden 1.319 meldingen aan het TWW overgemaakt, 259 aan de RVA, 75 aan het RSVZ, 81 aan de Fod Economie, 9 aan de Fod Volksgezondheid, 177 aan de Politie en 49 meldingen aan TSW.

Weergave ontvangen en weerhouden meldingen per trimester

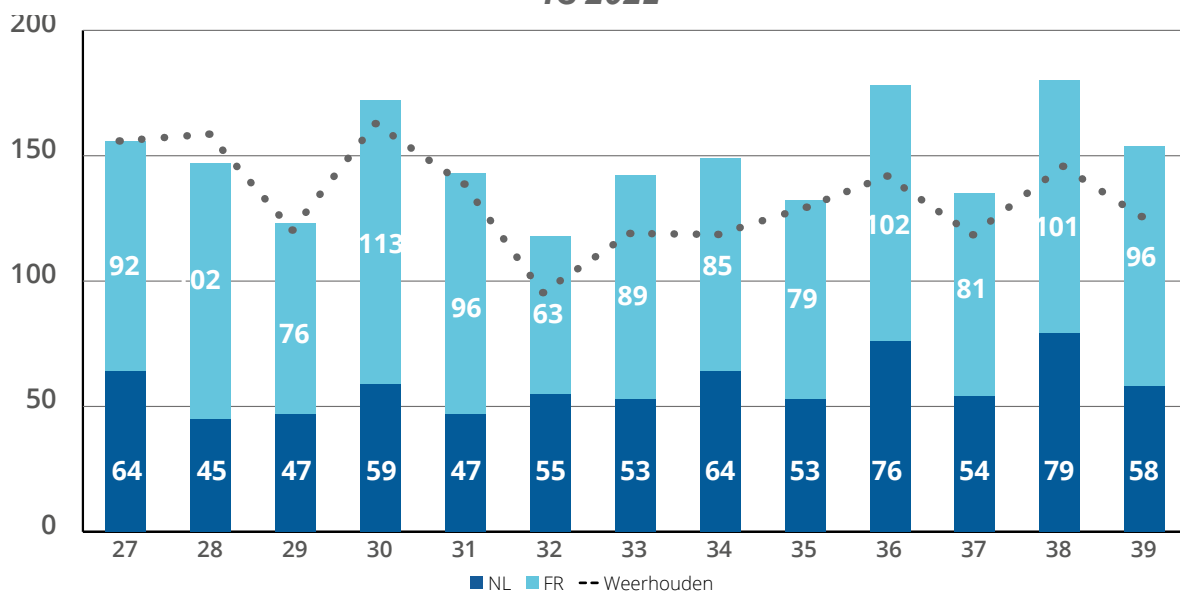
T1 2021

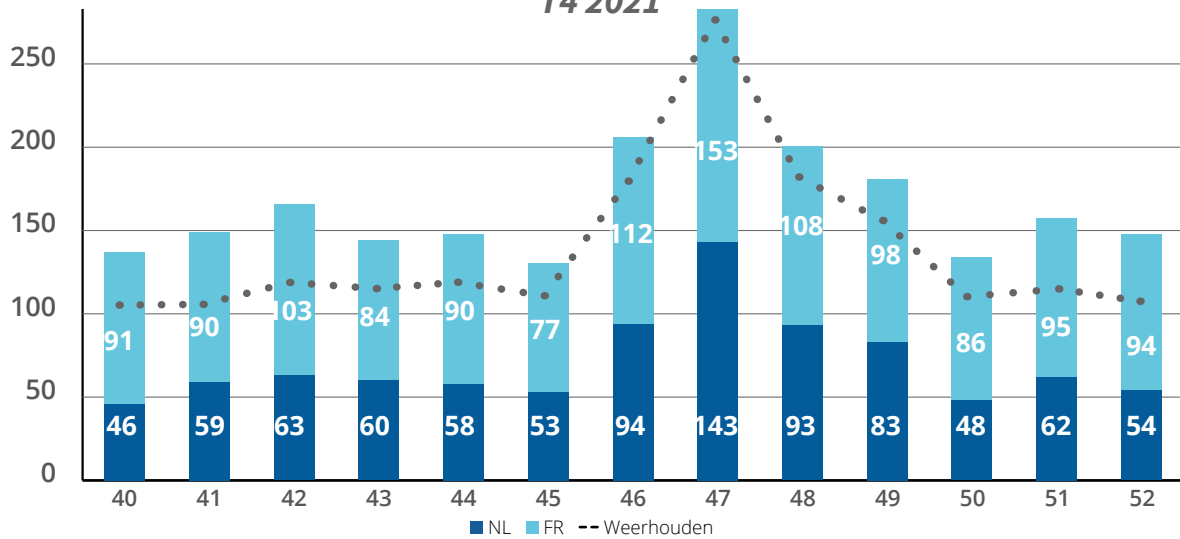
T2 2021

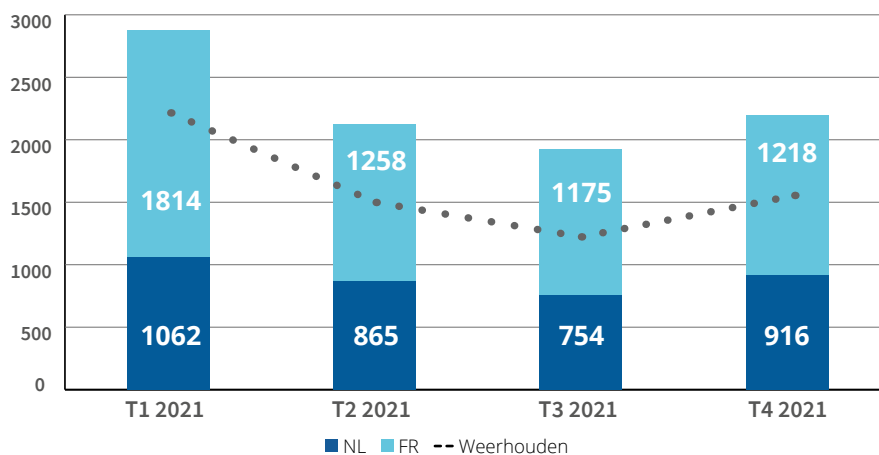
T3 2021

T4 2021

Jaaroverzicht 2021

04 FEEDBACK DOOR DE INSPECTIEDIENSTEN

Omwille van de impact van de COVID-19-crisis op de werking van de SIOD en de sociale inspectiediensten wijken de (financiële) resultaten in dit jaarverslag bijgevolg af van de voorgaande jaren (zie punt 1 voor meer duiding).

De meerwaarde van het Meldpunt, als instrument in de strijd tegen de sociale fraude, kan enkel worden bepaald aan de hand van de resultaten door de inspectiediensten. Het zijn de sociaal inspecteurs op het terrein, die door hun inzet de onderstaande opbrengsten hebben behaald.

Het MEC verzendt de niet-dringende meldingen zwartwerk naar de Arrondissementscellen, die deze binnen hun gezamenlijke acties inplannen. De betrokken inspectiediensten creëren het dossier binnen het eigen datasysteem.

Om de werklast tussen de betrokken inspectiediensten te verdelen, wijzigt de rol van coördinator per semester op basis van een rotatiesysteem.

Dringende meldingen, meldingen door professionele gebruikers of meldingen met betrekking tot een specifieke materie worden rechtstreeks naar de bevoegde dienst(en) doorgestuurd. De afhandeling gebeurt binnen deze diensten. Het Meldpunt fungeert als een uniek loket

en zorgt ervoor dat de meldingen afkomstig van de burger, ondernemingen, gemeente- en OCMW-besturen op een efficiënte manier kunnen behandeld worden door de juiste dienst.

Registratie van de (financiële) resultaten

Het jaarlijks afbakenen van de resultaten kan, gelet op de wijze van registratie door bepaalde diensten, een vertekend beeld geven. Wanneer een dossier in 2020 werd geregistreerd en afgewerkt in 2021, dan worden de resultaten door sommige diensten in het jaar 2020 genoteerd.

Daarom werd eveneens gekozen voor een weergave van de resultaten sinds de start van het MEC op 5 oktober 2015. Daaruit blijkt duidelijk dat de resultaten hoger liggen dan de optelsom uit de vorige jaarverslagen.

Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten (TSW) van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg

In 2021 heeft het TSW bijkomend 647 onderzoeken geopend, waarvan er 343 zonder gevolg werden afgesloten en 304 met gevolg. Dit resulteerde in:

- ◆ € 3.786.184: 600 loonregularisaties voor 3.776 werknemers.
 - Hiervan werd € 2.026.006 aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid overgemaakt voor het heffen van de socialezekerheidsbijdragen.
- ◆ 251 Pro-Justitia's opgesteld via dewelke € 173.287 aan verschuldigde lonen werd gevorderd.
- ◆ 207 waarschuwingen.

Algemene Directie Toezicht op het Welzijn op het Werk (TWW) van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg

In 2021 heeft het TWW bijkomend 659 onderzoeken geopend. waarvan er 306 zonder gevolg werden afgesloten en 353 met gevolg. Dit resulteerde in:

- ◆ 281 schriftelijke waarschuwingen.
- ◆ 11 stopzettingen.
- ◆ 7 maatregelen opgelegd.
- ◆ 22 Pro Justitia's opgesteld.
- ◆ 32 adviezen (inspectierapport met inlichtingen of adviezen en bevestiging van vastlegging van afspraken met de werkgever).

Het aantal dossiers stemt niet overeen met het aantal meldingen omwille van samenvoeging van klachten met dezelfde inhoud over dezelfde onderneming, inopportune dossiers of herkwalificering van de melding (bijvoorbeeld als een vraag om informatie in plaats van een klacht).

Inspectie van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ)

In 2021 werden 235 nieuwe onderzoeken geopend en 153 afgehandeld.

Dit resulteerde in:

- ◆ 7 waarschuwingen.
 - ◆ 22 Pro-Justitia's.
 - ◆ 26 regularisaties.
 - ◆ 2 strafrapporten en 1 opvolgend strafrapport.
 - ◆ 9 Pro-Justitia's en strafrapporten opgesteld in samenwerking met andere diensten.
- ◆ € 668.480,58 aan geregulariseerde socialezekerheidsbijdragen.
 - ◆ 3 inlichtingen en adviezen.
 - ◆ 10 onderzoeken werden overgemaakt aan een andere directie.
 - ◆ 5 onderzoeken werden overgemaakt aan een externe dienst.
 - ◆ 89 onderzoeken waren in regel.

Centrale controledienst van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA)

De RVA heeft in 2021 een totaal van 1.059 meldingen afgerond, waarvan 286 COVID-19-gelieerd. Er zijn nog 297 dossiers in behandeling, waarvan 151 COVID-19-gelieerd. Dit resulteerde in:

- ◆ 444 (waarvan 11 COVID-19) inopportuun wegens onder andere dubbele meldingen, de betrokken persoon die overleden is of onvoldoende elementen om de melding te behandelen.
- ◆ 217 (waarvan 75 COVID-19) waren conform de werkloosheidsreglementering.
- ◆ 101 (waarvan 49 COVID-19) waren niet-conform:
 - 26 Pro-Justitia's
 - 17 waarschuwingen
 - € €350.577,50 aan terug te vorderen werkloosheidsuitkeringen
 - 252 weken schorsing waarbij de gerechtigde werd uitgesloten van de werkloosheidsuitkering.

Dienst voor Administratieve Controle (DAC) van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV)

In de categorie “niet-toegelaten activiteit” (zwart- en sluiwerk) heeft de DAC 520 onderzoeken geopend, waarvan 200 als niet-ontvankelijk werden beschouwd:

- ◆ 18: de gerechtigde had toestemming van de adviserend geneesheer om deeltijds te werken
- ◆ 127: de gerechtigde was niet (meer) arbeidsongeschikt
- ◆ 35: onvoldoende elementen
- ◆ 20: andere.

Van de 237 reeds behandelde onderzoeken was het resultaat:

- ◆ 171 zonder gevolg
- ◆ 29 waarschuwingen
- ◆ 35 processen-verbaal van vaststelling van inbreuk
- ◆ 2 niet van toepassing
- ◆ € 297.734,44 aan terug te vorderen uitkeringen in 54 onderzoeken
- ◆ 3.456 dagen sancties in 53 onderzoeken.

Voor wat betreft “domiciliefraude” werden 269 onderzoeken geopend, waarvan 74 als onontvankelijk werden genoteerd:

- ◆ 7: correct officieel adres
- ◆ 10: geen impact op de ziekte- en invaliditeitsverzekering
- ◆ 13: onvoldoende elementen
- ◆ 22: negatief politieverlag
- ◆ 22: andere

Er werden 120 onderzoeken afgesloten, met als resultaat:

- ◆ 71 zonder gevolg
- ◆ € 329.561,83 aan terug te vorderen uitkeringen in 49 onderzoeken.

Tot op heden beschikt het backoffice van het MEC niet over toegang tot de databanken met de gegevens over ziekte- en invaliditeitsuitkeringen. Het MEC kan aan de hand van de codes in de DmfA langdurige arbeids-ongeschiktheid bij werknemers detecteren, maar een volledig sluitende verificatie is bijgevolg niet mogelijk. Dit is één van de verklaringen van het aantal onontvankelijke meldingen.

Rijksinstituut voor Sociale Zekerheid der Zelfstandigen (RSVZ)

De dienst ECL van het RSVZ heeft in 2021 in totaal 419 klassieke onderzoeken afgesloten. Van dit aantal werden 340 onderzoeken zonder gevolg afgesloten, wegens:

- ◆ 97: de gerechtigde was (ondertussen) aangesloten als zelfstandige
- ◆ 182: gebrek aan bewijs om de activiteit sociologisch en fiscaal vast te stellen
- ◆ 22: overgemaakt aan andere diensten (buiten de bevoegdheid van het RSVZ)
- ◆ 1: ander type fraude
- ◆ 4: statuut artiest
- ◆ 2: identificatie niet mogelijk
- ◆ 32: andere

79 klassieke onderzoeken werden met gevolg afgesloten. Dit resulteerde in een opbrengst van € 264.153,18 aan te innen sociale zekerheidsbijdragen voor zelfstandigen.

Specifiek voor de COVID-19 meldingen werden 141 onderzoeken afgesloten. 117 onderzoeken werden negatief afgesloten of vielen niet onder de bevoegdheid van het RSVZ.

In totaal werden 24 onderzoeken met gevolg afgesloten met een opbrengst van € 83.743,44.

Tax Audit & Compliance Management (TACM) van de FOD Financiën

Door de COVID-19-maatregelen en de impact daarvan op de werking van de FOD Financiën (o.m. omwille van beperkingen voor controles op het terrein, zoals het verbod op persoonlijk contact met de belastingplichtige en prioritering wegens capaciteitsproblemen) liggen de financiële resultaten voor 2021 lager dan normaal.

Aangezien de termijnen voor de belastingaangifte voor 2021 voor burgers en ondernemingen pas verstrijken in de loop van 2022 kunnen deze pas daarna worden geverifieerd. Zo controleerde de FOD Financiën in 2021 de aangiftes van 2018 en 2019. Dit betekent dat er een vertraging zit in de opstart van dossiers waardoor de cijfers jaarlijks evolueren. In 2021 werden onderzoeken opgestart met betrekking tot voorgaande aanslagjaren. Deze werden meegenomen in het globaal overzicht financiële resultaten sinds de start van Het Meldpunt op 5 oktober 2015 tot en met 31 december 2021. Een geactualiseerd overzicht kan worden geraadpleegd in het globale overzicht van deze periode. (zie infra)

In totaal werden 623 meldingen behandeld, waarvan 405 zonder gevolg werden geklasseerd, 200 nog steeds in analyse zijn en 18 onderzoeken werden geopend.

Van de 18 geopende onderzoeken werd er reeds 1 afgesloten. Dit heeft geresulteerd in:

- ◆ € 6.401,80 verhoging van de belastbare basis.

Globaal overzicht financiële resultaten 2021

- ◆ € 3.786.184 aan loonregularisaties waarvan € 2.026.006 aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid werd overgemaakt voor het heffen van de socialezekerheidsbijdragen (TSW)
- ◆ € 173.287 aan verschuldigde lonen gevorderd via Pro-Justitia (TSW)
- ◆ € 668.480,58 aan geregulariseerde socialezekerheidsbijdragen (RSZ)
- ◆ € 350.577,50 aan terug te vorderen werkloosheids-uitkeringen (RVA)
- ◆ 252 weken schorsing waarbij de gerechtigde werd uitgesloten van de werkloosheidsuitkering (RVA)
- ◆ € 627.296,27 aan terug te vorderen ziekte- en invaliditeitsuitkeringen (RIZIV: niet-toegelaten activiteit en domiciliefraude)
- ◆ 3.456 dagen schorsing van de ziekte- en invaliditeits-verzekering (RIZIV)³
- ◆ € 347.896,62 aan te innen sociale zekerheidsbijdragen voor zelfstandigen (RSVZ)
- ◆ € 6.401,80 verhoging van de belastbare basis. (FOD FIN TACM – belangrijk: zie totaaloverzicht sinds start van het Meldpunt voor een correct beeld)
- ◆ 356 Pro-Justitia's
- ◆ 541 waarschuwingen⁴

3 €3.456 x €50,36 = €174.044,16. Dit is louter een schatting van het bepaalde bedrag in de ziekte- en invaliditeitsverzekering. De berekening is gebaseerd op het gemiddeld dagbedrag van 2020. Dat van 2021 was op het ogenblik van publicatie nog niet bekend.

4 Dit cijfer ligt gevoelig hoger dan 2021 door de opname van de resultaten van TWW.

Globaal overzicht financiële resultaten sinds de start van het Meldpunt op 5 oktober 2015 tot en met 31 december 2021

Bepaalde onderzoeken hebben een langere doorlooptijd waardoor het niet mogelijk is binnen de grenzen van een jaarverslag een correct beeld te vormen.

Omwille hiervan volgen eveneens de resultaten sinds de start van het MEC op 5 oktober 2015 tot en met 31 december 2021.

- ◆ € 30.358.363 aan loonregularisaties, waarvan € 18.744.137 aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid werd overgemaakt voor het heffen van de socialezekerheidsbijdragen (TSW)
- ◆ € 997.790 aan verschuldigde lonen gevorderd via Pro-Justitia (TSW)
- ◆ € 3.903.011,62 aan geregulariseerde socialezekerheidsbijdragen (RSZ + voormalige Sociale Inspectie) In de loop van 2020 nam de RSZ een nieuw beheersprogramma in gebruik en gebeurde er een migratie van de oude systemen. Vandaar zijn er verschillen in de gerapporteerde resultaten in vergelijking met de voorgaande jaren.
- ◆ € 1.071.811,40 aan te innen socialezekerheidsbijdragen voor zelfstandigen (RSVZ)
- ◆ Voor een bedrag van € 5.116.207,79 kennisgeving van terug te vorderen werkloosheids-uitkeringen (RVA)⁵
- ◆ 6.047 weken schorsing van de werkloosheidsuitkeringen (RVA)⁶
- ◆ € 2.561.042,45 aan terug te vorderen ziekte- en invaliditeitsuitkeringen (RIZIV: niet-toegelaten activiteit en domiciliefraude)
- ◆ 4.538 dagen schorsing van de ziekte- en invaliditeits-verzekering in de periode van 05/10/2015 tot en met 31/12/2020 en 3.456 dagen in 2021 (RIZIV). Tot en met 2020 was het aantal dagen schorsing enkel gebaseerd op de onderzoeken opgestart en afgesloten in dat jaar. Vanaf 2021 gaat het om de in 2021 afgesloten sanctiedossiers met als basis een melding van het Meldpunt. Hier zitten dus ook dossiers bij die in een vorig jaar werden opgestart maar waarin de sanctie werd opgelegd in 2021.
- ◆ Fiscaal: Directe belastingen: € 1.023.631,45 (belastbare basis: € 3.319.109,64) en BTW: € 737.127,67 (belastbare basis: € 1.248.111,25) (FOD Financiën)
- ◆ € 989.373 aan opbrengsten uit de administratieve geldboeten, waarvan € 144.254 met uitstel. (zie infra)

⁵ Geactualiseerde en gerectificeerde bedragen in vergelijking met jaarverslag 2020.

⁶ Geactualiseerde en gerectificeerde bedragen in vergelijking met jaarverslag 2020.

05 DIRECTIE VAN DE ADMINISTRATIEVE GELDBOETEN

De administratieve geldboete⁷

In het Sociaal Strafwetboek worden de sociale inbreuken in vier niveaus ondergebracht, telkens met corresponderende strafrechtelijke of administratieve gevolgen.

Een administratieve geldboete wordt in principe aan de werkgever (vennootschap, zelfstandige ...) opgelegd. In bepaalde gevallen, zoals bij het verhinderen van toezicht of bij inbreuken door sociaal verzekerden, kan ook aan andere personen dan de werkgever een administratieve boete worden toegekend.

Procedure

Wanneer een sociaal inspecteur beslist een Proces-verbaal op te stellen, maakt hij dit eveneens aan de bevoegde arbeidsauditeur over. De arbeidsauditeur kan beslissen om gerechtelijk te vervolgen, waarop de zaak bij de rechtbank aanhangig wordt gemaakt.

Beslist de arbeidsauditeur echter om niet gerechtelijk te vervolgen, dan wordt het dossier aan de Directie van de Administratieve Geldboeten overgemaakt. Een administratieve geldboete en een strafrechtelijke geldboete kunnen niet tegelijk voor dezelfde inbreuk worden opgelegd.

De Directie biedt de betrokken werkgever de gelegenheid om zijn verweermiddelen in te dienen.

In het geval dat de Directie van de Administratieve Geldboeten (DAG) de inbreuk bewezen acht, wordt een administratieve geldboete opgelegd. Zo niet, wordt de inbreuk zonder gevolg gelaten. De werkgever wordt respectievelijk via aangetekende of gewone brief op de hoogte gebracht. Hij kan via de arbeidsrechtbank in beroep gaan tegen deze beslissing.

In principe dient de administratieve geldboete te worden betaald binnen een termijn van 3 maanden na de kennisgeving ervan. Bij betalingsmoeilijkheden kan dit via een afbetalingsplan worden gespreid over een periode van maximaal 1 jaar.

De RVA en het RIZIV passen hun eigen administratieve sancties toe (bv. schorsing van de uitkeringen). administratieve sancties toe (bv. schorsing van de uitkeringen).

Sanctieniveaus en bedragen

Niet-exhaustieve lijst met voorbeelden van inbreuken per sanctieniveau:

Sanctieniveau 1	Niet opnemen bepaalde elementen in het arbeidsreglement, verstrekken van onjuiste gegevens inzake het tijdskrediet en loopbaanonderbreking ...
Sanctieniveau 2	Niet of te laat uitbetalen van verschuldigd loon, niet uitreiken van maaltijdcheques, niet naleven verplichtingen mechanisme van de hoofdelijke aansprakelijkheid ...
Sanctieniveau 3	Niet bekendmaken van uurroosters van deeltijdse werknemers, niet aangaan van een arbeidsongevallenverzekering, niet registreren van arbeidsprestaties in kader van flexi jobs, niet opmaken van de individuele rekening ...
Sanctieniveau 4	Geen of laattijdige DIMONA-aangifte, tewerkstelling van illegalen, verhinderen van toezicht ...

Het bedrag van de strafrechtelijke en administratieve geldboeten na de toepassing van de opdecimen⁸:

Sanctieniveau	Strafrechtelijke geldboete of gevangenisstraf	Administratieve geldboete
Sanctieniveau 1	-	van € 80 tot € 800
Sanctieniveau 2	van € 400 tot € 4.000	van € 200 tot € 2.000
Sanctieniveau 3	van € 800 tot € 8.000	van € 400 tot € 4.000
Sanctieniveau 4	van € 4.800 tot € 48.000 en/of een gevangenisstraf van 6 maanden tot 3 jaar	van € 2.400 tot € 24.000

Bij bepaalde inbreuken (bv. het niet indienen van de DIMONA-aangifte, tewerkstelling van illegalen, deeltijdse arbeid, etc.) wordt de geldboete vermenigvuldigd met het aantal werknemers (begrensd tot maximaal 100) waarop de inbreuk betrekking heeft.

Er kunnen verzachtende omstandigheden worden ingeroepen, waarbij een geldboete onder het minimumbedrag kan worden opgelegd, zij het nooit lager dan 40% van dit minimumbedrag. In bepaalde omstandigheden kan ook uitstel worden verleend of, in het geval van herhaling binnen het jaar, een verdubbeling van de straf.

8

Programmawet van 25/12/2016 (B.S. 29/12/2016): aanpassing opdecimen tot 70 in plaats van 50. Hierdoor dient men de geldboeten met ingang van 01/01/2017 te vermenigvuldigen met 8 in plaats van 6.

Resultaten TSW, TWW en RVA

De e-PV's, opgesteld door sociaal inspecteurs, op basis van een melding MEC, werden opgevraagd bij het TSW, het TWW, de RSZ, de RVA, het RIZIV en het RSVZ.

Het TSW, het TWW en de RVA bezorgden een overzicht. (Noot: de RVA past tevens haar eigen administratieve sancties toe, bv. Dagen/ weken schorsing van de uitkeringen).

De RSZ schakelde in de loop van 2020 over naar een nieuw beheers-programma dat geen link meer legt met de e-pv nummers. De RSZ kon dus geen gegevens meer bijbrengen.

Het RSVZ kon geen gegevens aanleveren. Het RIZIV past haar eigen administratieve sancties toe (bv: dagen/ weken schorsing van de uitkeringen).

(Noot: ook de RVA hanteert zijn eigen administratieve sancties.)

Een Pro-Justitia wordt opgesteld wanneer er geen andere mogelijkheden zijn het dossier in regel te brengen, zoals bijvoorbeeld een regularisatie, waarschuwing, In het geval van meerdere inbreuken tegen eenzelfde werkgever wordt dit door de DAG tot één dossier herleid.

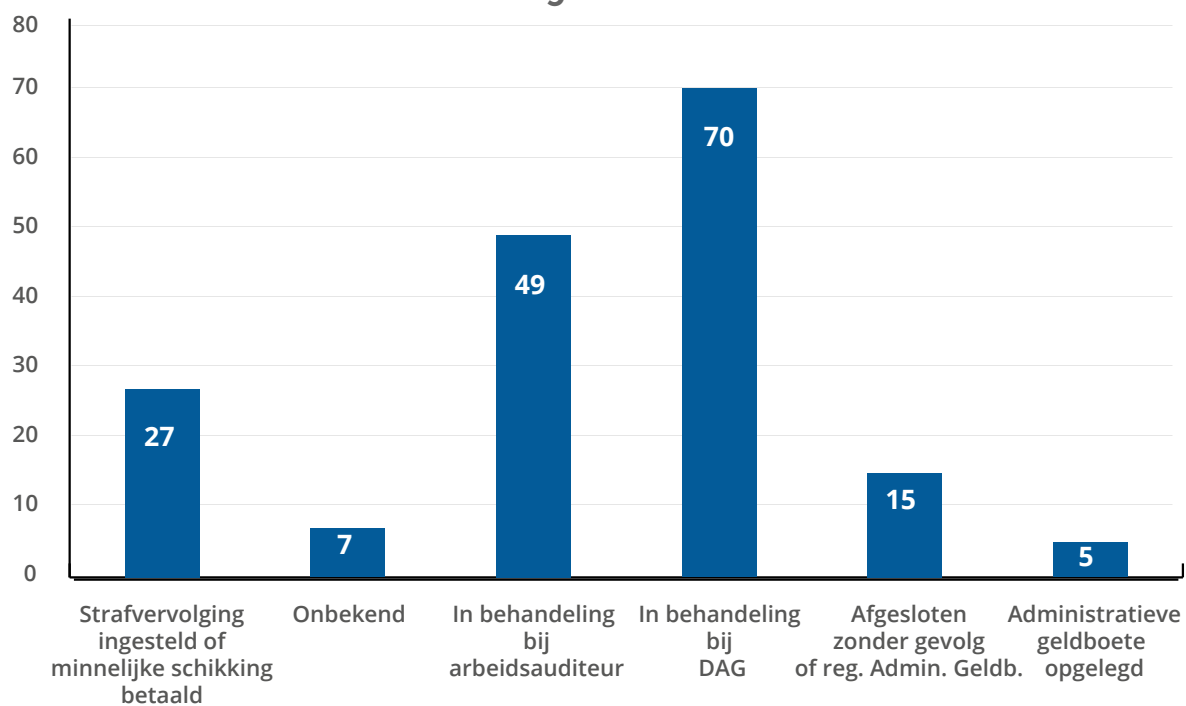
Voor de 173 dossiers van 2021 gaf dit het volgende resultaat:

- ◆ 70 dossiers zijn nog in behandeling bij de DAG
- ◆ 49 dossiers zijn nog in behandeling bij de Arbeidsauditeur
- ◆ 15 dossiers zonder gevolg afgesloten of overgemaakt aan de regionale dienst administratieve geldboeten.
- ◆ 27 dossiers waarbij een strafrechtelijke vervolging werd ingesteld of een minnelijke schikking betaald
- ◆ 5 dossiers waarbij een administratieve geldboete van in totaal € 13.476 werd opgelegd
- ◆ 7 onbekend.

In het jaarverslag van 2020 werd het totaalbedrag vermeld van de administratieve geldboeten opgelegd ingevolge e-PV's opgesteld door het TSW en de RSZ. Dit was een totaal van €975.897 voor 451 dossiers, waarvan € 144.254 met uitstel.

Tellen we het cijfer van 2021 hierbij op, dan resulteert dit in een bedrag van €989.373, waarvan 144.254 met uitstel. Het werkelijk bedrag ligt echter hoger. De cijfers van de RSZ konden niet worden geïntegreerd. Bovendien werden er in 2021 nog administratieve geldboetes opgelegd naar aanleiding van e-PV's opgesteld in de voorgaande jaren.

Verzendingen aan diensten

06 VERDERE EVOLUTIE

Ontwikkeling backoffice systeem gestart in 2021

Wegens het ontbreken van het backoffice vereist het registreren, verrijken en verzenden van de ontvangen meldingen tal van manuele handelingen, wat de behandelings-termijn negatief beïnvloedt.

In april 2021 startten de ontwikkelingen aan het backoffice systeem. Dit systeem zal het werk van de inspecteurs bij het Meldpunt aanzienlijk efficiënter maken dankzij een snellere en adequate verwerking van de meldingen. Het nummeren, behandelen en verrijken van de ontvangen meldingen, het onmiddellijk toewijzen en doorsturen

aan de bevoegde inspectiedienst(en), het optimaliseren van de traceerbaarheid van de resultaten, uitgebreide statistische mogelijkheden, etc. Dit binnen de beveiligde omgeving van de Portaalsite van de Sociale Zekerheid en met beperkte ontwikkelingskosten bij de ontvangende diensten.

De medewerkers van het MEC worden betrokken bij de vooruitgang van het project. Dit gebeurt via feedbacksessies. Inmiddels vonden de eerste sessies plaats waarin het ontwerp van de schermen werd geprojecteerd en de functionaliteiten toegelicht.

Automatische scripts

Het MEC ontvangt jaarlijks gemiddeld tussen de 8.000 à 9.000 klachten, die door haar sociaal inspecteurs worden geanalyseerd, administratief verrijkt en naar de bevoegde diensten doorgestuurd.

Momenteel worden de meldingen door de sociaal inspecteurs van het MEC verrijkt door middel van een manuele consultatie binnen Dolsis en andere beschikbare bronnen.

Het navigeren door de databanken en het nemen van de benodigde screenshots voor het administratief dossier neemt tijd

in beslag. Dit geldt ook voor klachten die naderhand in regel blijken te zijn en dus niet worden doorgestuurd.

Het Meldpunt wenst deze opzoekingen te automatiseren zodat de gevraagde informatie snel en overzichtelijk wordt weer gegeven, met de mogelijkheid tot het exporteren ervan.

Dankzij deze scripts kunnen de sociaal inspecteurs sneller oordelen over de opportuniteit van een klacht.

Dit zal de verwerkingstijd optimaliseren, waardoor de sociaal inspecteur meer tijd kan vrijmaken voor een doorgedreven onderzoek en meer meldingen binnen een bepaalde tijdspanne kan verwerken.

Dit verkort de termijn tussen het indienen en doorsturen van de melding naar de bevoegde inspectiedienst(en), wat neerkomt op het verbeteren van de dienstverlening aan de burgers, ondernemingen, professionele gebruikers en de sociale inspectiediensten.

Optimalisatie gegevensuitwisseling met het SIOD kenniscentrum

Voor de verdere uitbouw van het Meldpunt als strategische partner binnen de SIOD zal de gegevensuitwisseling omtrent de detectie van nieuwe trends en fraudefenomenen verder op punt worden gesteld. Binnen het kenniscentrum zal deze input nog worden aangewend voor fraudefenomeenfiches, guidelines, etc. om de werking van de sociale inspectiediensten te verbeteren. Bovendien zal dit een input vormen voor de opstelling van het actieplan SIOD.

MELDPUNT VOOR EEN EERLIJKE CONCURRENTIE 2021

Verantwoordelijke uitgever:

Bart Stalpaert

Directeur Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (SIOD)

Ernest Blerotstraat 1 – 1070 Brussel

info@siod.belgie.be

www.siod.belgie.be